

ประโยค ป.ธ. ๗
แปล มคธเป็นไทย
สอบ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

๑. อุสุโลมวตฺตฺสูมี ฯ การณโกติราชาปราชิเก อนเนกาหิ การณาหิ
 ปิเพตฺวา อวसानน กณฺเฑน วิชฺฌิตฺวา มารณปุริโส ฯ โส กิร อมฺกฺสูมี
 ปเทเส วิทุโร มรตฺติติ ฌตฺวา ว วิชฺฌติ ฯ ตสฺเสว ชีวิตํ กปฺเปตฺวา นรเก
 อุปฺปนฺนสฺส ตโต วิปากาวเสเสน อิชฺฐปฺปคฺติกาเล อุสุนา วิชฺฌนภาโวเฮว
 นิमितฺตํ อโหสิ ฯ ตสฺมา อุสุโลมเปโต ชาโต ฯ สฺวจิโลมวตฺตฺสูมี ฯ สารถิตฺติ
 อสฺสทมโก ฯ โคทมโกติปิ ภูรฺนทฺถจกถายํ วุคฺตํ ฯ ตสฺส ปญฺเฑทฺสูจिया
 วิชฺฌนภาโวเฮว นิमितฺตํ อโหสิ ฯ ตสฺมา สฺวจิโลมเปโต ชาโต ฯ
 ทฺวติยสฺวจิโลมวตฺตฺสูมี ฯ สฺวจิโกติ เปสฺสญฺจการโก ฯ โส กิร มนุสฺเส
 อญฺจณมญฺจญจ ภิณฺทิ ราชกุลे จ อิมสฺส อิมํ นาม อคฺติ อิมินา อิทนฺนาม
 กตฺนฺติ สฺวเจตฺวา สฺวเจตฺวา อนนฺยพฺยสนํ ปาเปสิ ฯ ตสฺมา ขดา เตน สฺวเจตฺวา
 มนุสฺสา ภิณฺนา ตถา สฺวจฺหิ เกทฺนทฺทุกฺขํ ปจฺจนุโกคฺตุํ กมฺมเมว นิमितฺตํ กตฺวา
 สฺวจิโลมเปโต ชาโต ฯ อญฺจาการวตฺตฺสูมี ฯ ความภูญฺจติ วินิจฺจนยามจฺโจ ฯ ตสฺส
 กมฺมสภาคตฺยา กุมฺภมคฺตา มหาจฺญปฺปมาณา อญฺจา อเหตุํ ฯ โส หิ ยสฺมา
 รโหปฺปฏิจฺจนฺเน จานน ลลฺยํ คเหตุวา ภูญฺจวินิจฺจนเชน ปากฺกํ โทสํ กโรนฺโต
 สามีเก อสฺสามิเก อกาสิ ตสฺมาสฺส รหสฺสํ อจฺกํ ปากฺกํ นิพฺพคฺตํ ฯ ยสฺมา
 ทณฺจํ ปญฺจเปนฺโต ปเรสํ อสฺยหารํ อโรเปสิ ตสฺมาสฺส รหสฺสํ อจฺกํ
 อสฺยหาโร ทฺวา นิพฺพคฺตํ ฯ ยสฺมา ยสฺมี จานน จิตฺน สเมน ภวิตฺพหํ
 ตสฺมี จตฺวา วิสโม อโหสิ ตสฺมาสฺส รหสฺสจฺเจ วิสมา นิสฺชชา อโหสิติ ฯ

๒. ปารทาริกวตฺตฺสูมี ฯ โส สคฺโต ปฺรสฺส รกฺขิตโคปิถํ สสฺสามิกํ
 ผสฺสํ ผฺสนฺโต มีหฺสฺสฺเชน กามสฺสฺเชน จิตฺตํ รมยิตฺวา กมฺมสภาคตฺยา กฺวตฺผสฺสํ
 ผฺสนฺโต ทฺกขมฺนฺนกวิตฺตุํ คคฺต นินฺพคฺโต ฯ ทฺวจฺพฺราราหฺมณวตฺตฺสูมี ฯ ยสฺมา

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๗

แปล มคธเป็นไทย

๑. ในเรื่องอุสุโลมเปรต พึงทราบวินิจฉัยดังนี้ ๑ บทว่า การณิโก ความว่า เป็นบุรุษผู้เบียดเบียน พวกคนผู้ผิดต่อพระราช ด้วยเหตุทั้งหลาย เป็นอันมาก สุดท้ายใช้ลูกศรยิงให้ตาย ๑ ตามเรื่องว่า เขาทราบแน่ว่า คนถูกยิง ที่อวัยวะส่วนโน้น จึงตาย ดังนี้ แล้วจึงยิง ๑ เขาเอง เสี่ยงชีวิตแล้วก็บังเกิดในนรกด้วยวิบากที่เหลือจากนรกนั้น ในเวลาเกิดในเปรตวิสัยนี้ จึงได้มีภาวะที่ใช้ศรยิงนั้นแล เป็นนิमित ๑ เพราะฉะนั้น จึงชื่อว่าอุสุโลมเปรต ๑ ในเรื่องสุจิโลมเปรต พึงทราบวินิจฉัยดังนี้ ๑ บทว่า สารถิ คือ เป็นคนฝึกม้า ๑ ในอรรถกถากรุณที่ ท่านกล่าวว่า เป็นคนฝึกโค ดังนี้บ้าง ๑ เขาได้มีภาวะที่แทงด้วยปลายปฏักนั้นแล เป็นนิमित ๑ เพราะฉะนั้น จึงชื่อว่าสุจิโลมเปรต ๑ ในเรื่องสุจิโลมเปรตเรื่องที่ ๒ พึงทราบวินิจฉัยดังนี้ ๑ บทว่า สุจิโก คือ เป็นคนทำการส่อเสียด ๑ ตามเรื่องว่า เขาทำลายมนุษย์ทั้งหลาย และพวกเดียวกัน และขู่งในราชตระกูลว่า คนนี้มีความผิดชื่อนี้ คนนี้ทำผิดชื่อนี้ ดังนี้ ครั้นขู่งแล้ว ก็ให้ถึงความพินาศย่อยยับ ๑ เพราะฉะนั้น เขาทำกรรมนั้นแหละเป็นนิमित เพื่อเสวยทุกข์ เพราะการทำลายด้วยคำขู่งต่าง ๆ เหมือนอย่างที่เขาขู่งทำลายพวกมนุษย์ จึงเกิดเป็นสุจิโลมเปรต ๑ ในเรื่องอัมภการเปรต (เปรตแบกลูกอัมพะ) พึงทราบวินิจฉัยดังนี้ ๑ บทว่า คามกูญ คือ เป็นอำมาตย์ผู้ตัดสินความ ๑ เพราะผลที่สมกับกรรม สัตว์นั้น ได้มีอัมพะเท่าหม้อ คือ มีขนาดเท่าหม้อดินใหญ่ ๑ ด้วยว่า สัตว์นั้น เพราะรับสินบนในที่ลับปกปิด แล้วทำโทษให้ปรากฏ ด้วยการตัดสินเป็นเท็จ ได้ทำพวกเจ้าของไม่ให้เป็นเจ้าของ ฉะนั้น อวัยวะลับของสัตว์นั้น จึงเกิดปรากฏขึ้น ๑ เพราะเหตุที่สัตว์นั้น ตั้งอาญา ขกของหนักอันไม่ควรทนได้ ให้แก่ชนเหล่าอื่น ฉะนั้น อวัยวะลับของสัตว์นั้น จึงเกิดเป็นของหนักอันไม่ควรทนได้ ๑

เพราะผู้ที่ดำรงอยู่ในตำแหน่งใด ควรเป็นผู้เสมอภาค (ยุติธรรม) (แต่) เขาดำรงอยู่ในตำแหน่งนั้นแล้ว หาได้เป็นผู้เสมอภาคไม่ (ไม่ยุติธรรม) ฉะนั้น สัตว์นั้น จึงได้มีการนั่งไม่เสมอ บนอวัยวะลับ ฯ

๒. ในเรื่องปารทาริกเปรต (เปรตผัดเมียท่าน) พึงทราบวินิจฉัยดังนี้ ฯ สัตว์นั้น เมื่อสัมผัสผัสสะของผู้อื่นที่มีเจ้าของ ที่เขารักษาคุ้มครองแล้ว ให้จิตรื่นรมย์ ด้วยความสุข อันเป็นความสุขในเมตตอันเปรียบด้วยอุจจาระ เพราะผลที่สมกับกรรม จึงบังเกิดในเปรตวิสัยนั้น เพื่อสัมผัสผัสสะอันเป็นอุทเสวยทุกข์ ฯ ในเรื่องพราหมณ์ชั่ว พึงทราบวินิจฉัยดังนี้ ฯ เพราะชื่อว่ามาตุคาม ไม่เป็นอิสระในผัสสะของตน แต่หญิงนั้นขโมยผัสสะ อันเป็นของสามีนั้นแล้วให้ความอภิรมย์ เกิดขึ้นแก่ชนเหล่าอื่น ฉะนั้น นางจึงเกิดเป็นหญิงเปรตปราศจากผิว เพื่อขจัดสัมผัสอันเป็นสุข แล้วเสวยสัมผัสอันเป็นทุกข์ เพราะผลที่สมกับกรรม ฯ ในเรื่องมังคฤหิตถีเปรต พึงทราบวินิจฉัยดังนี้ ฯ บทว่า มงฺคฺหิตฺถี ได้แก่ ผิดรูป คือ น่าชัง ได้แก่น่าเกลียด ฯ ตามเรื่องว่า หญิงนั้น ทำหน้าที่แม่ผัด คือหน้าที่เข้าทรงยักษ์ ถือเอาของหอมและดอกไม้เป็นต้น ของมหาชน ด้วยการล่อลวงว่า เมื่อทำพิธีกรรมอย่างนี้ ด้วยสิ่งนี้และสิ่งนี้แล้ว พวกท่านจักมีความเจริญชื่อนี้ ดังนี้ แล้วให้มหาชนยึดถือทิฏฐิชั่ว คือมิจฉาทิฏฐิ ฯ เพราะผลที่สมกับกรรมนั้น ฉะนั้น หญิงนั้น จึงบังเกิดเป็นนางเปรตมีกลิ่นเหม็น เพราะขโมยของหอมและดอกไม้เป็นต้น เป็นนางเปรตน่าชัง ผิดรูป น่าเกลียด เพราะให้มหาชนยึดถือความเห็นผิด ฯ ในเรื่องโอกิลินิตถีเปรต พึงทราบวินิจฉัยดังนี้ ฯ ชื่อว่า อุปลุกฺก โอกิลินิ โอกิริณี มีความว่า ตามเรื่องว่า นางเปรตนั้น นอนอยู่บนเชิงตะกอน ถ่านเพลิง ถูกไฟไหม้ คืบคลานไปมา เพราะฉะนั้น นางจึงเป็นผู้ถูกไฟครอก มีสรีระไหม้เกรียมด้วยไฟกรด มีเหงื่อหยด มีสรีระที่ชุ่ม คือ หยาดน้ำทั้งหลาย ก็ไหลออกจากสรีระของนางเปรตนั้น และมีสรีระเคลื่อนกล่นคือเต็มไปด้วย

ด้านเพลิง ฯ ด้วยว่า ด้านเพลิงทั้งหลาย มีสีดงดอกทองกวาว จะปะทุออกจากข้าง
ล่างบ้าง จะปะทุออกที่ข้างทั้ง ๒ บ้าง จากอากาศบ้าง ที่เบื้องบนบ้าง ของนาง
เปรตนั้น ฯ เพราะเหตุนี้ ท่านจึงกล่าวว่า ถูกไฟครอก เหงื่อหยด มีด้านเพลิง
เคลื่อนกล่น ฯ หญิงนั้น เป็นคนขี้หึง จึงเอากระทะด้านเพลิงรดหญิงร่วมหัว ฯ
